

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľky **J. S.**, bývajúcej v B., zastúpenej JUDr. I. C., advokátkou v B., proti odporcovi **I. S.**, bývajúcemu v N., zastúpenému JUDr. R. P., advokátom v B., **o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva**, vedenej na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 20 C 36/2009, o dovolaní odporcu proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 25. augusta 2011 sp. zn. 14 Co 205/2011, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Odporca je povinný zaplatiť navrhovateľke trovy dovolacieho konania 168,64 € na účet JUDr. I. C. do troch dní.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Banská Bystrica rozsudkom z 22. marca 2011 č.k. 20 C 36/2009-156 zrušil podielové spoluvlastníctvo účastníkov konania k nehnuteľnostiam zapísaným Katastrálnym úradom v B., Správou katastra B., katastrálne územie K. na LV č. X., parcele C-KN č. X. zastavané plochy a nádvoría vo výmere X. m², parcele C-KN č. X. záhrady vo výmere X. m², parcele C-KN č. X. zastavané plochy a nádvoría vo výmere X. m², parcele C-KN č. X. zastavané plochy a nádvoría vo výmere X. m², rodinnému domu súpisné číslo X. postavenému na parcele C-KN č. X. a to ich predajom pre navrhovateľku v podiele 1/2 a pre odporcu v podiele 1/2. Odporcovi uložil povinnosť zaplatiť navrhovateľke trovy konania vo výške súdneho poplatku 684,50 € a trovy právneho zastúpenia vo výške 4 370,54 € na účet jej právnej zástupkyne do troch dní od právoplatnosti rozsudku. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. Prihliadol na skutočnosť, že navrhovateľka pred podaním návrhu vyzvala odporcu na mimosúdnu dohodu. Od roku 2008 sa snažila s odporcom dohodnúť na zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva k predmetným nehnuteľnostiam tak, že navrhovateľ jej vyplatí podiel na ňu pripadajúci

alebo po predaji nehnuteľností si rozdelia výťažok takto získaný, čo odporca odmietal. Vzhľadom na to, že nehnuteľnosti užíval odporca sám, navrhovateľka ich nemohla predať, preto nemala inú možnosť ako domáhať sa svojho nároku súdnou cestou. Keďže nemala sama psychickú silu vystupovať v konaní proti odporcovi (bývalému manželovi) a nemá ani dostatočné vzdelanie, splnomocnila na svoje zastupovanie v konaní právneho zástupcu. Odporca tvrdenie o snahe navrhovateľky nehnuteľnosť predať, podľa názoru súdu nepreukázal.

Krajský súd v Banskej Bystrici na odvolanie odporcu vo výroku o trovách konania uznesením z 25. augusta 2011 sp. zn. 14 Co 205/2011 uznesenie súdu prvého stupňa (rozsudok v napadnutej časti vo výroku o trovách konania) potvrdil a navrhovateľke náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. V plnom rozsahu sa stotožnil s odôvodnením rozhodnutia súdu prvého stupňa v napadnutej časti (§ 219 ods. 1, 2 O.s.p.). Na zdôraznenie správnosti rozhodnutia prvostupňového súdu dodal, že ak súd vyhovel návrhu a zrušil podielové spoluvlastníctvo navrhovaným spôsobom (plný úspech v konaní), nie sú dané prekážky pre aplikáciu ustanovenia § 142 ods. 1 O.s.p., teda, aby navrhovateľke nepriznal plnú náhradu trov konania. Nestotožnil sa s názorom odporcu, že vzhľadom na charakter daného konania bol úspech vo veci na oboch stranách a súd mal správne aplikovať ustanovenie § 143 O.s.p., lebo neboli dané dôvody na takýto postup (navrhovateľka sa pred podaním návrhu snažila o mimosúdnu dohodu s odporcom).

Proti tomuto uzneseniu krajského súdu (ako aj rozhodnutiu súdu prvého stupňa vo výroku o trovách konania) podal dovolanie odporca. Navrhol uznesenie odvolacieho súdu zrušiť. Namietal inú vadu konania (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.) spočívajúcu v nevykonaní ním navrhnutého dokazovania a v nesprávnom vyhodnotení dôkazov vyplývajúcich z konania vo veci samej.

Navrhovateľka navrhla dovolanie odporcu zamietnuť a priznať jej trovy dovolacieho konania. Rozhodnutie súdov o trovách konania považovala za správne. Poukázala na to, že príčinou rozvodu manželstva s odporcom bola jeho agresivita, psychické týranie a jej ponižovanie odporcom (o čom svedčia aj trestnoprávne konania) a na to, že jej snaha o mimosúdnu dohodu s odporcom pred podaním návrhu v danej veci bola bezúspešná.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), skúmal najskôr to, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním (§ 236 a nasl. O.s.p.) a bez nariadenia dovolacieho pojednávania dospel k záveru, že smeruje proti rozhodnutiu, voči ktorému nie je tento opravný prostriedok prípustný.

Podľa ustanovenia § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

Dovolanie odporcu smeruje proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo rozhodnuté o trovách konania. Proti uzneseniu odvolacieho súdu je dovolanie prípustné, ak je ním napadnuté zmeňujúce uznesenie odvolacieho súdu (§ 239 ods. 1 písm. a/ O.s.p.) alebo ak odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností na zaujatie stanoviska (§ 239 ods. 1 písm. b/ veta prvá O.s.p.). Podľa § 239 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Podľa výslovného znenia § 239 ods. 3 O.s.p. však ustanovenia odsekov 1 a 2 neplatia, ak ide o uznesenie o príslušnosti, predbežnom opatrení, poriadkovej pokute, znalcovskom, tlmočnom, o odmietnutí návrhu na zabezpečenie predmetu dôkazu vo veciach týkajúcich sa práva duševného vlastníctva a o trovách konania, ako aj o tých uzneseniach vo veciach upravených Zákonom o rodine, v ktorých sa vo veci samej rozhoduje uznesením.

Keďže v prejednávanej veci je dovolaním odporcu napadnuté uznesenie odvolacieho súdu o trovách konania, ktoré vykazuje znaky jedného z rozhodnutí, ktoré sú taxatívne vymenované v ustanovení § 239 ods. 3 O.s.p. ako rozhodnutia, proti ktorým nie je dovolanie prípustné, je nepochybné, že prípustnosť dovolania odporcu z ustanovenia § 239 O.s.p. vyvodit' nemožno.

So zreteľom na ustanovenie § 242 ods. 1 veta druhá O.s.p. ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnuť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O.s.p. (či už to účastník namietal alebo nie) neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len na skúmanie prípustnosti dovolania smerujúceho proti uzneseniu podľa § 239 O.s.p., ale sa zaoberal aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O.s.p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku či uzneseniu), ak konanie v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných pod písmenami a/ až g/ tohto ustanovenia (ide o nedostatok právomoci súdov, spôsobilosti účastníka, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníka konať pre súdom a rozhodovania vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom). Existenciu niektorej z uvedených väd odporca nenamietal a nebola zistená ani dovolacím súdom.

Z obsahu dovolania možno vyvodit', že odporca namieta nesprávne právne posúdenie veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.).

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantným dovolacím dôvodom, samo osebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O.s.p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). Aj za predpokladu, že by tvrdenia dovolateľa boli opodstatnené, mali by za následok vecnú nesprávnosť uznesenia odvolacieho súdu, ale nezakladali by súčasne prípustnosť dovolania podľa § 237 O.s.p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd (ne)použil správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil (ne)správne právne závery, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné (o taký prípad v danej veci nešlo). To isté sa týka aj inej

vady konania (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), ktorá je relevantným dovolacím dôvodom, ale sama osebe prípustnosť dovolania nezakladá.

Na námietku odporcu spochybňujúcu správnosť skutkových záverov súdov nižších stupňov možno uviesť len to, že podľa ustanovenia § 241 ods. 2 O.s.p. dôvodom dovolania nemôže byť samo osebe nesprávne skutkové zistenie. Dovolanie totiž nie je ďalším odvolaním, ale je mimoriadnym opravným prostriedkom určeným na nápravu len výslovne uvedených procesných (§ 241 ods. 2 písm. a/ O.s.p.) a hmotnoprávných (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.) väd. Preto sa dovolaním nemožno úspešne domáhať ani revízie skutkových zistení súdov nižších stupňov, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania.

Ťažisko dokazovania je totiž pred súdom prvého stupňa a jeho skutkové závery je oprávnený dopĺňať, prípadne korigovať len odvolací súd, ktorý za tým účelom môže vykonávať dokazovanie (§ 213 O.s.p.). Dovolací súd nie je všeobecnou treťou inštanciou, v ktorej by mohol preskúmať akékoľvek rozhodnutie súdu prvého stupňa. Preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení a to ani v súvislosti s právnym posúdením veci nemôže dovolací súd už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy.

Vzhľadom na uvedené možno zhrnúť, že v danom prípade prípustnosť dovolania odporcu nemožno vyvodiť z ustanovenia § 239 O.s.p., ani z ustanovenia § 237 O.s.p. Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie odporcu podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako také, ktoré smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné, odmietol. Pritom riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, nezaoberal sa uznesením odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

V dovolacom konaní úspešnej navrhovateľke vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti odporcovi, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Tieto pozostávajú z trov právneho zastúpenia, ktoré dovolací súd priznal za jeden úkon právnej pomoci (vyjadrenie k dovolaniu z 27. decembra 2011) t.j. 161,01 € s režijným paušálom 7,63 €, spolu vo výške 168,64 € (§ 10 ods. 1, § 14 ods. 1 písm. a/, § 16 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení zmien a doplnkov).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 25. apríla 2012

JUDr. Daniela Švecová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia : Jarmila Uhlířová